

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy hóra . . . — „ 85 „
Egyes számokra 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT. Mária-u. 1. sz.

a kir. titelótábla épületével szemben,
hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó föl-
szólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT. Mária-utca 1. sz.
I. EMELET

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi fel

Mért nem szövetkezhettünk a néppárttal?

Pécs 1896. július hó 22.

Halvax József, mágoesi plebános, „a függetlenségi párt régi híve“. a Pécsi Közlöny tegnapi számában megtámadja lapunkat, a miért azt mondtuk, hogy a függetlenségi és 48-as pártnak a kormánypárt és a néppárt egyformán ellensége, küzdünk tehát mindakettő ellen.

Cikkező azon a nézeten van, hogy mivel a függetlenségi párt csak a mostani kormány bukásával valósíthatja meg programját, de a néppárt is csak ez esetben érheti el célját: ebben a közös érdekű kormánybuktatásban találja meg azt az érintkezési pontot, a melyre támaszkodva a függetlenségi és a néppárt a választások alatt egymással szövetkezhetnének, sőt szövetkezniök kellene is.

Nos hát, ez az okoskodás minket meggyőzni éppen nem volt képes, s a mint a függetlenségi zászló elárulásának hirdettük mindig s fogjuk hirdetni a jövőre is némely függetlenségieknek szövetkezését a kormánypárttal, éppen úgy kizártnak tartjuk a lehetőségét annak is, hogy a függetlenségi és 48-as párt a néppárttal u. n. választási fegyverbarátságra lépjen.

Halvax, mint régi parlamenti ember, igen jól tudhatja, hogy a parlamenti életben a kormánybuktatás csak eszköze az ellenzéknek, a cél az, hogy a buktató el-

lenzék üljön a helyébe a megbukott kormánypártnak. A kormány-buktatási célzat tehát egymagában még nem képezhet elegendő alapot a szövetségre vagy fegyverbarátságra, mert akkor nem támadhatna semmiféle ellenzék, a melylyel szövetkeznünk ne kellene.

Bizonyára Halvax sem ajánlotta volna annak idején, a mikor még a nemzetiségi túlzók egy csoportja ült a magyar képviselőházban, hogy szövetkezzünk velük, pedig hát azok ugyancsak keményen támadták a kormányt s nemcsak megbuktatni, de talán az országból is kikergetni szerettek volna minden kormánypártit.

Hogy tehát valamely más ellenzéki párttal fegyverbarátságra léphessünk, arra nézve az az első és fő ellék, hogy annak programja közelebb álljon a mi programunkhoz, mint a kormánypárté. mert ha erre nem tekintünk, csak eben gubát cserélünk, sőt sokszor az ilyen szövetkezéssel politikai hitvallásunkat nem hogy közelebb hoznók a megvalósuláshoz, de annak útjába álló új bástyák emelésében segédkezünk.

Lássuk tehát, hogy a néppárti fegyverbarátsággal a mi programunk megvalósítását előmozdítanók-e vagy hátráltatnók?

Hogy a néppárti szövetkezést ránk nézve előnyösnek tüntethesse fel, Halvax tegnapi cikkében a néppártot olyannak tünteti fel, mint a mely „mindenek előtt feldult vallási békéjét a nemzetnek akarja helyreállítva látni, hogy aztán a politikai

szabadság és gazdasági önállóság kivívására kezet nyujthasson úgy a nemzet jogaiért első sorban küzdő függetlenségieknek, mint az eminenter gazdasági felszabadításért harcoló agráriusoknak.“

Nos hát, mi és velünk együtt minden elfogulatlan szemlélő mindennek éppen az ellenkezőjét látjuk a néppárt tendenciáiban.

Hogyan lehet azt mondani egy politikai pártról, hogy az az ország vallási békéjét akarja helyreállítani, a mikor tisztán vallási jelszavakkal tüzei harcra az állam ellen a polgárokat? Kulturháborúval vallási békét helyreállítani sehol a világon nem lehet, de legkevésbé Magyarországon, a hol annyiféle a vallásfelekezet, hogy valóságos bünt követ el a haza egysége ellen az, aki a polgárokat vallásfelekezetek szerinti politikai állásfoglalásra kényszeríti.

Tudjuk, hogy a néppárt erre azt mondja, hogy ő ezt nem teszi, s el is hisszük neki, hogy szívesen látná, ha a választók valláskülönbség nélkül sorakoznának zászlaja alá, de a gyakorlatban mégis csak az az eredménye a néppárti zászlóbontásnak, hogy politikai elvek helyett vallási jelszavak szerint történik a pártok csoportosulása s ezzel a legnagyobb szolgálatot a kormánynak és pártjának teszi, a mely már évek óta egyházpolitikai morzsákon tengeti életét s a mely abban a pillanatban málnék szét, a mikor a nemzet az egyházpolitikai törvények fölött egyszerűen napirendre térne.

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A vetélytársak.

— Armand Silvestre. —

Van önöknek határozott nézetek a velocipédezésről? Én mint természettől optimista csak csábító oldalait akarom kiemelni, melyek figyelmemet megragadják. A velociped fogja megmenteni a társadalmat, mint a telefon korrektívuma. Oh mennyire gyűlölöm én ezt! Mert hát egész egyszerűen ketté vágta az élet minden diszkrétóját; nyilvános helyiyé alakította át a házat, megsemmisítette a szerelem utolsó védő miszteriumát. Alapjában aláasta a házasság szent intézményét, lehetetlenné tévén a házasságtörést. Madame telefonoz monsieurnek a hivatalba s pár pillanat alatt konstatálja, hogy nincsen ott.

E villámgyors korrespondenciával ép oly gyors közlekedési módot kellett szembe állítani. Monsieur nem volt a hivatalában de velocipéden pár pillanat alatt ott teremhet s valamely sürgős üzleti ügy rovására tolhatja távollétét. Ezért tartom én kiválóan becses találmánynak a velocipédet. Lehetővé teszi a szerelmesekre nézve, hogy pillanat alatt

eltűnjenek, még mielőtt arcukat megláthatták volna anélkül, hogy fájdalmas elválás várna rájuk. Ez bizonyára eszménykép a szerelmi morál szempontjából.

Megvallom, hogy jobban szeretem látni a hölgyeket, kiket csodálok, valamely trónon — sőt akár a divánon is — mint a bicikli nyergén. Figyelembe kell azonban vennünk, hogy Fortuna aszonyt az ós kortól kezdve kereken szokták ábrázolni. Én azonban különösen azért áldom az új intézményt, mert lerombolja azt a neveléses előítéletet, mely nem engedte, hogy a nők úgy üljék meg a lovat, mint hajdan az amazonok. Én már találkoztam kettővel a boulognei erdőben, még pedig nagyon elegánsakkal, akik hasznukra fordították ezt az emancipációt s úgy ültek a nyeregben, mint egyszerű saumuri lovászok. Es minő pompás látvány volt! Oh kis biciklim, köszönöm! Ha aztán még örökre meg is szabadítod az emberiséget attól a gyűlöletes kalaptól, mely kályha kinézést kölcsönöz neki, nagy érdemet szerzesz a mai emberiség előtt.

Vannak azonban, a kik gunyolják a haladást s vele együtt a velocipédet. Ilyen például az én Capelmuche barátom s hü pajtása Piédelubain, kik megesküdtek, hogy mindenképen tiltakoznak a velocipédezés

váziója ellen, letagadják hygiénikus hasznát és a gyalogolást hirdetik egyedüli módnak az egyének és a fajok erejének konzerválására. Gyalogolnak, gyalogolnak és gyalogolnak! Gyalogolnak módszeresen, tudományosan és statisztikailag. Ne higgyék, hogy utközben a természetet bámulják, hogy ellágyulnak a patakok ezüsthangú csörgésén, a források moraján, az őszi égbolt isteni halványosságán, a láthatár fenségén, az erdők mély miszteriumán.

Oh, mindez nagyon közömbös előttük! Egyik mint a másik tökéletesített pedométerrel van ellátva, melyet nagyobb bizosságot okáért Capelmuche nadrágja egy külön zsebében helyezett el úgy, hogy ily módon lábai mozgásának egyetlen intenzitása sem marad észrevétlen e regisztráló készülék előtt. Esténként aztán összeszámítják és beírják viselt dolgaik aranykönyvébe a kilométerek számát, melyeket napközben befutottak s arra a meggyőződésre jutnak, hogy mozgásban tulszárnyalták a velociped minden hőst. Szeretetre méltó versengés támadt köztük. Ugy játszotak a huszonnégy óránként befutott kilométerek számával, mint mások a dominóval.

Éltök mindazonáltal nem tökéletesen egyenlő. Capelmuche agglegény, még pedig a legmegátalkodottabb. Piédelubain ellenben

Meg aztán azt sem mondhatuók, hogy a néppárt egyházpolitikai programja elvileg teljesen közömbös a függetlenségre nézve, mert a függetlenségi és 48-as párt már régtől fogva sürgette a vallásszabadságot és a polgári házasságot s véleménykülönbség csak ennek formája tekintetében létezett a párttagok közt; de a néppárt, a mely dogmatikus szempontból támadja a polgári házasságot, azt nem fogadja és nem is fogadhatja el a saját álláspontjából sem **miféle alakban, mert a dogmával a fakultatív vagy a szükségbeli polgári házasság csak úgy ellenkezik, mint a kötelező.**

Nem önt tehát tiszta bort a pohárba a néppárt, a mikor a revíziót hangoztatja, mert célja az abolitio lehet csak, a merev dogmatikus álláspontnak nem lehetvén más logikus következése, mint a polgári házasság teljes eltörlése s a kánonjog uralmának a házasságra vonatkozólag visszaállítása.

Ez pedig pártunk programjával ellenkezően, ebben a tekintetben távolabb állunk a néppárttól még a kormánypártnál is, a mely csak taktikából ugrott bele az egyházpolitikába, míg a függetlenségi párt elvi alapon már rég sürgette azt.

De hát honnét vette Halvax azt, hogy a néppárt a politikai szabadság és gazdasági önállóság kivívására kezdet akar nyújtani nekünk? Hisz programjában határozottan és mereven a hatvanhetes alapra helyezkedett.

Vagy talán a néppárt aranygyapjas vezéreitől, a Zichyektől, Esterházyaktól várja, hogy a nemzet politikai önállóságáért, függetlenségéért fognak majd sikra szállni a bécsi udvari körök reakcionárius tendenciái ellen?

Aki csak egy kissé is tud a történelem tanulságaiból olvasni, az tisztában lehet vele, hogy mit várhat hazánk önállósága, politikai függetlensége ezektől az aulikus főuraktól.

A néppárt uralomra jutása, vagy csak némi parlamenti befolyásra vergődése ese-

nős, és higgyék meg nekem, hogy szarvakat visel. De ugyan kérem, mit is csináljon a szegény asszony, a kinek férje egész nap az országutat tapossa? Különben Piédelubainné asszony csinos teremta. Se barna, se szőke, hanem gesztenyeszín haju; se kövér, se sovány, se rozg, hanem általában vidám kedélyű, szóval szeretőnek nagyon kellemes. Ez is egyik beneficiuma a házasságnak.

Ezen kívánatos teremta minden lelki-furdalás nélkül csalta est a félkegyelműt. Egyébiránt mindazzal a diszkrécióval tette est, mely jellemzi a jónevelésű embert és megjegyzendő, mindig csak akkor, mikor alkalom kínálkozott rá.

Capelmuche ép úgy belemerülve mint pajtása a higienikus gyakorlatokba, nagyon hosszú ideig semmi figyelmet sem fordított a Piédelubain feleségére. De egy napon, mikor nagyon rossz idő volt kimenni, egyszerre észrevette őt s menten elgondolta magában, hogy egy jó nap ennek az asszonykának a karjai közt mindenesetre felérne néhány kilométerrel, melyet kilométerei összegéhez adhatna. És ez annál is inkább mulattatná, mert misztifikálná vele azt, ki konokul felülmulja az életén át tett gyalog futamok rekordját.

Rögtön forgolódni kezdett egy kissé

tén tehát a függetlenségi párt nemcsak hogy közelebb nem jutna politikai végcélja megvalósulásához, de határozottan újabb és hatalmasabb akadályokkal találta magát szemben.

A mult választásoknál a nemzeti párti vagy a kormányellenes pártonkívüli jelöltek mellett való fegyverbarátságunkat nem lehet egy kalap alá vonni a néppárti szövetezéssel, mert a nemzeti pártnak és a pártonkívülieknek úgy közjogi, mint belpolitikai programja közeledést jelentett hozzánk, míg a néppárt merev közjogi álláspontja mellett még egyházpolitikai programunkkal is ellentétes állást foglal el, nemzeti politikája sem egyez a miénkkel. agrárpolitikánk is eltér tőle, mert mi — bár szocialisztikus olajcsepp nélkül — de őszintén törekszünk a mezőgazdasággal foglalkozó nép bajait orvosolni, a mit a hitbizományos néppárti nagyvezérek aligha tesznek hasonló őszinteséggel.

Ha a községbeli lakosok egy pártja a korcsma helyére templomot akar építeni, a másik csak egy kápolnát, míg a harmadik egy a réginél még nagyobb korcsmát: mindahárom párt természetesen a régi korcsma lerombolását tűzi ki első feladatul, de a templomépítő párt, ha a kápolnát óhajtó párttal szövetkezhetik is a rombolás munkájára, ezt az új korcsmát építeni akaró párttal nem teheti, mert azzal csak a saját végcéljának megvalósítását hátráltatná.

Igy vagyunk mi a néppárttal, mert ezt segítve csak függetlenségi törekvéseink esküdt ellenségét, a megcsontosodott aulikus irányzatot erősítik meg.

Affelől pedig egészen nyugodt lehet Halvax úr, hogy a harcban nem rezignálunk s a választásoknál nem eresztjük lábhoz a fegyvert; ott fog találni bennünket mindenütt, a hol a párt függetlenségi törekvéseinek ellenségeivel harcolni kell: hívják azt az ellenséget akár kormánypártnak, akár néppártnak.

Piédelubainné asszony körül, mit ez az ő szokott nyájasságával viszonzott. Kicsérték a kis város helyőrségét s a szép asszony elvesztette a rendes látogatóit. A polgári in terim éppen kapóra jött, hogy őt megvigasztalja. Az egész ebéd alatt, melyen közösen költöttek el, lábával csevegett Capelmuchesal, ki nagyon ékesszóló volt ezen a nyelven, melyet csak a tudatlanok tévesztenek össze a virágnyelvvel. Teljes megállapodásra jutottak egyetlen szó nélkül — mert tele szájjal nem illik beszélni — más napra. Capelmuche estejegész hanyagul oda vettete Piédelubainnak:

— Nekem gyomor bajom van s holnap ki sem lépek a szobából.

— Szegény barátom! Addig ne is gyalogolj többé, míg teljesen ki nem gyógyulsz a gyomor bajodból.

Szegény barát! Capelmuche, szegény barát! Együgyű! Mondd inkább, hogy a leggazdagabb barát a világon! Mert nincs kincs s gazdaság a föld kerekén, nincs illatos haj, becsületes szeretkezés, a mely felérne azzal, melyet a barátunk neje gyűjt nekünk. Szegény barát! Capelmuche! Nyomorult állat! De hiszen a legkéjesebb napot tölti kebelbarátja házában, nevének társaságában. Csókkal árasztja el a szép rozsás ajkakat, melyek szájához tapadnak.

Nyilatkozat.

A helybeli kormánypárti lap, a „Pécsi Napló“ vasárnapi július 19-én megjelent számában Várady Ferenc ur — ezen kormánypárti lapnak szerkesztője — „A próigazságok“ címén nyílt levelet intézett hozzám — úgy látszik azon célzattal, hogy engem válaszdásra kényszerítsen, vagy talán, hogy ezen nyílt levélben elmondott — alappal nem bíró mentegetőzése, s a pécsi függetlenségi és 48-as pártnak és nekem, mint ez idő szerint a párt elnökének tett valótlan szemrehányásai alapján a függetlenségi 48-as párt és személyem ellen — lehet utasításból — megindítandó támadásait legalább valamivel indokolja.

Az intenció világos, s ez nem lehet egyéb, mint annak megkísérlése: vajjon nem sikerülhetne-e a kormánypártnak lapja útján, a fogalmaknak és pártelveknek össze-vissza keverésére fektetett folytonos támadások és tán személyeskedések által a baranyamegyei és pécsvárosi függetlenségi 48-as párti választópolgároknak — e párt egyedüli programja: a közjogi program alapján leendő egységes szervezkedését ily módon ha nem is megakadályozni, legalább megzavarni. Reményem, hogy ez nem fog sikerülni.

Nekem nincs szükségem ennek megakadályozására végett sem mentegetőzésre, sem válaszdásra. Hála az isteni gondviselésnek, hosszú és tisztességes multa tekinthetek vissza, s politikai működésem is 1867-től datálódik, és mindig nyílt, egyenes és változatlan volt. Politikai ellenfeleim támadásait pedig megszoktam, mint olyan ember, ki a nyilvános téren működött és működik s a ki politikai meggyőződésének élt és él — e mellett mások ellenkező politikai tiszta meggyőződését tisztelni tudta és tudja: de olyan ember még eddig nem találkozott, a ki akár politikai, akár magán jellemet — nem megtámadással, de csak gyanúsítással is illette volna. Erre a nyílt leveléből következtetve — tán mások inspirációjára — Várady Ferenc ur vállalkozott.

Miután ekként engem és politikai működésemet az illetékes nagy közönség jól ismeri, s miután bizonyos vagyok abban, hogy bármily részletesen és tüzetesen mutassam is ki és igazoljam be a hozzám intézett nyílt levélben foglalt állítások, mentegetőzések és gyanúsítások kézzel fogható valótlanágát, sőt nevetséges voltát — az csak újabb és újabb hirlapi feleselgetésekre szolgáltatna anyagot, nekem

Mikor Piédelubain hazatért, negyvenegy kilométert regisztrálva hivatalos pedométerjén, egyenesen Capelmuchehöz futott át, hogy tudakozódják egészségi állapotáról s egyuttal kötekedjék is kissé veie. A kiadott utasításhoz képest azt mondták neki, hogy az ur épeu most kelt fel.

— Nos szegény barátom? állított be a képzelt beteghez.

A komikus fájdalom hangján, valóban hősies hangsúlyozással, felelte Capelmuche:

— Oh, valóban sokat szenvedtem!

— És egy lépést sem tettél egész nap, szerencsétlen ember?

— Egyet sem. Ah, most már nagyon hátra maradtam mögöttem?

— Lássuk! mutasd csak a pedométeredet!

Capelmuche minden habozás nélkül a zsebébe nyúlt s átadta a tárgyat. Piédelubain rá nézett, elhalványodott és méltatlankodva felkiáltott:

— Capelmuche, te hazudtál nekem!

A műszer százhatvanköt kilométert mutatott.

Lám, így jár az ember, ha fenntartja a nadrágját, még életének legünnepelesebb pillanataiban is!

pedig sem időm, sem kedvem, de szükségem sincs, hogy ezekre folyton válaszolgassak.

Azért csakis általában s egyszerűsindenkorra azt jelentem ki, hogy a nyílt levélben a pécsi függetlenségi 48-as pártra és személyemre, illetve eljárásomra vonatkozó állítások valótlanok és gyanúsítani kívánó ráfogások részben velem, illetve eljárásommal semminemű összefüggésben nincsenek. Különben is mindenki előtt kell, hogy kép telenségnek tűnjék fel a nyílt levélben foglalt azon állítás, mintha én akár Várady Ferencnek, akár Cierer Ákosnak, akár Vajay Istvánnak a szalántai kerületben leendő megválasztására vonatkozólag bármily ígéretet tettem, vagy tehettem volna is. Hiszen mindenki, a ki csak kissé érdeklődött, tudja Pécsen és a szalántai kerületben, hogy miután a jelöltek mindnyájan a 48-as párthoz tartoztak, ily programot adtak, azért tartottam mint elnök két pártgyűlést, hogy egy jelölt személyében állapodjanak meg a választók, s miután a második pártgyűlésen, melyen az első gyűlés határozata folytán már e célból minden külsőből küldöttek vettek részt, azon a helyzetnek egyedül megfelelő és teljesen részrehajlatlan indítványomnak kivitelét, miként azt, hogy kinek van többsége, községenkénti szavazással döntsék el s aztán a kisebbségben levő jelöltek lépjenek vissza, vagyis a kisebbségben levők a többséghez csatlakozzanak, ép a jelöltek és korteseik hiúsították meg, a gyűlést eredménytelenül voltam kénytelen feloszlatni.

Én ezután a szalántai kerület választásába tovább be nem folytam, mert a pécsi váradai kerületbe mentem ki, honnét csak a választások után tértem vissza.

No hát ezért ugyan nem volt oka Várady Ferenc urnak a függetlenségi és 48-as pártból kilépni. Azt, hogy hivatalt vállalt, mert, mint mondja, szüksége volt rá, senki rossz néven tőle nem veheti, én legkevesebbé kárhoztatom érte; de hogy aztán kormány párti lapszerkesztőnek szegődött el és a függetlenségi és 48-as párt ellen fordult, no ezt ugyan senki sem tarthatja helyes eljárásnak és ő legkevesebbé mentheti magát: mert ha már a zászlót, melynek győzelméért mint mondja ő is hűségesen küzdött, elhagyta, leg alább is nem illik arra a zászlóra és a zászló becsületéért és győzelméért tovább küzdő volt fegyvertársaira visszalövedőzni.

A zászló pedig: a függetlenségi és 48-as párt zászlója nem rongyolódott meg, mint Várady Ferenc ur mondja, s mint jelen helyzetéből kifolyólag ő és vele többen megtépni szeretnék — vannak bizonyára olyanok is, kik megsemmisíteni akarnák. A zászló színe egyformán élénk és a felírás ugyanaz, a mi mindig volt rajta és a melyet Várady Ferenc ur, míg a függetlenségi és 48-as párt lapjának, a „Pécsi Figyelő“-nek volt segéd szerkesztője és később szerkesztője, annyiszor leirt — és bizonyára képviselőjelölt korában is programjául adott: „Magyarország politikailag legyen önálló és független a personalis unio alapján — közgazdasági önállósággal — illetve külön vámterülettel és önálló magyar bank-pénzüggyel.“ Ezenkívül a pártnak más vagy egyéb programja soha sem volt. Ezt állapította meg az 1874-ik évben Budapesten megtartott országos pártgyűlés. Ha nem ez volt Várady Ferenc urnak a képviselő jelöltül fellépése alkalmával programja: akkor már nem volt ő függetlenségi és 48-as párti. Azon pedig kételkedem, hogy az egyházpolitika — főleg a kötelező polgári házasság programjában benn lett volna.

Isten velünk!

Simonfay János.

Hírek.

Pécs, 1896. július 22.

A nők kíváncsisága.

— Irta: egy nő. —

Hogy haraguzsznak ránk azért a kis kíváncsiságért, a mi nemünket jellemzi! Kivált a férfiak, no mert a nők ebben az egyben legalább mind egyformák. Pedig hát hol volna a világ, ha mi nők nem volnánk kíváncsiak. Az a bizonyos paradicsomi kígyó is csak a tudás fájáról szakasztott almával tudta elcsábítani őszanyánkat s ki tudja, beharapott volna-e Éva az almába, ha nem a mindenség megismerése járt volna nyomában. Nos hát teremtés urai, van-e okotok megbánni, hogy megnyílt előttetek a tudás széles, végtelen mezeje? Hol volna büszkeségtek, mi volna bölcseségtek, volna-e politikátok s mi egyéb féltett s tőlünk eltiltott kincsetek, ha az első asszony nem lett volna kíváncsi?

Azt mondják ra, hogy szép, magasan szárnyaló mese az egész paradicsomi história. — Hát nem bánom legyen az, de megköveteli az igazság, hogy elfogadjátok helyesnek. Ha mese is, nem egy ember csinálta, hanem az egész emberiség, s nem egy pillanat alatt gondolták ki, hanem néhány millió év tapasztalata teremtette meg. Nem merték volna leírni s igazságnak kinyilatkoztatni, ha nem lett volna ez az egész emberiség megokolt meggyőződése.

Ámde hagyjuk, veletek nem bölcsekedhetünk, mert a mi filozofiánk a szívé, a tiétek pedig a rideg észé. Inkább majd magával a dolog természetével bizonyítom be, hogy a nőnek joga van, sőt bizonyos fokig kötelessége is, kíváncsinak lenni.

A hol nincs titok, ott nincs kíváncsiság! Mekkora előnyt élveznek e tekintetben a férfiak! Az ő nevelésük egyenesen arra irányul, hogy mindent megtanuljanak, mindent megismerjenek. Tapasztalt és gyakorlott tanárok évek hosszú során át azzal küzdenek, hogy felfedjék s megvilágítsák előttök a valót. Nincs tenyérynyi hely sem az anyagi, sem a szellemi világban, a melyet ne kellene, de a mi tő, ne volna szabad bekalandozniok. Mennyire más a nők neveltetése. Velünk szemben mindig van pont és mindenben van határ, a melynél a tanár megáll s azt mondja: „lányoknak ezt nem szükség tudni“; mindig van könyv s minden könyvben van lap, a melynek elolvasása nem nekünk való. De hát miért? Avagy talán különbség van lélek és lélek közt s az igazság nem szól egyformán férfhoz és nőhöz? Mindig azt halljuk, hogy minél többet tud és ismer valaki, annál humánusabb, emberségesebb. Hát a nőknek nem kell embersége nek lennie? Kíváncsiaknak kell lennünk, mert a világ eltakarja előttünk a valót, csak egy részét bocsátja megismerésünk alá, pedig a mi lelkünk is emberi lélek s az kutat, keres, szemlélődik, ha nincs kielégítve. Voila tout, ezért vagyunk kíváncsiak mi nők.

És szerencse, hogy még kíváncsiak vagyunk. Hiszen lépten nyomon látjuk, hogy csak azok a nők okoznak bajt és boldogtalanságot, a kik már nem tudnak kíváncsiak lenni, vagy a kikből romboló neveléssel kiölték az érdeklődést. Amazok a blazirtak, emezek a hisztérikusok. Milyen kin az a férjre nézve, ha olyan felesége van, a kinek mi ujat se tudmár mondani, a kit semmivel sem tud meglepni többé, a kinek semmivel sem tud többé örömet okozni. A pokol kinja még elviselhető ezzel szemben. Hát még az olyan nő, a ki egy képzelt világban él, a föld iránt nem érdeklődik s a nyíló virág szemlélése alatt is képzelme szörny-szülöttei-vel bibelődik! No az ilyen asz után már önmagának is terhére van.

Egyezünk hát ki! — Tartsák meg a férfiak a teljes tudást maguknak, de enged-

jék meg nekünk viszont, hogy kíváncsiak legyünk. Így mind a két fél boldog lesz, a meddig egymással van egy közös sorsuk. Annak a nőnek, a ki nincs férjhez csatolva, jobb a teljes tudás, mint a kíváncsiság, mert annak saját erejéből kell kiküzdenie az existenciát s ezt csak akkor teheti sikeresen, ha teljesen ismeri a valót, az ellenséget, a kité kell gyűrnie.

De mit is árt a világnak az, ha a nő kíváncsi?

Naptrend 1896. július 23-án.

Naptár: csütörtök, jul. 23. — Róm. kath.: Apollinárius. — Prot.: Apollinár. — Görög-kel.: (Július 11.) Eufémia. — Zaidó: Ab. 13. — Nap két 4 óra 11 perckor; nyugszik 7 óra 27 perckor. — Hold két 7 óra 6 perckor este; — nyugszik éjjel 2 óra 7 perckor. Vénusz a napközelben.

Időjárás: hőmérősklet 25 Celsius fok meleg, légnyomás 750. Kikötés a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: helyenkint csapadék nélkül változó felhőzet mellett hőemelkedés és zivatar várható.

Baranyamegyei községi és körjegyzők gyűlése. a vármegyeházán délelőtt 10 órakor.

— (A lögyakorlatok befejezése.)

Ma délben fejezték be a Misina hegycsúcson három nap óta folyó harcászati lögyakorlatokat. A 44-ik és 52-ik gyalogezredek legénysége vett részt a lögyakorlatokon s naponként reggel 6 órától folytak a lövöldözések és csatározások a magas hegycsúcson, mely idő alatt az ottani gyalog és kocsiözlekedés el volt zárva. Ma délután már ismét szabad volt a közlekedés, a minek maguk bakáink örülnek legjobban, mert végét jelentette a fárasztó lögyakorlatoknak.

— (A belügyminiszter a fővárosban.) Percel Dező belügyminiszter, ki tolnamegyei bonyhádi birtokán tartózkodott, most visszautazott a fővárosba.

— (A mohács-pécsi vasut.) A Dunagőzhajózási társaság tulajdonát képező mohács-pécsi vasut a mult hónapban 67.958 frtot vett be, a mi a tavalyinál 4313 frttal kevesebb; azonban a félévi bevétel összesen 333.856 frtot, vagyis 6430 frttal többet tesz ki, mint a mult év első felében.

— (Rendőrök a vámnál.) Anynyira körül vagyunk véve ismét a ragadós száj és körömfájással, hogy rendőrkapitányságunknak a legszigorubb intézkedéseket kell életbeléptetnie, hogy valahogy a ragály behurcolását megakadályozza. E célból a rendőrfőkapitány, mint elsőfoku közegészségügyi hatóság, elrendelte, hogy a tejb hozatalt szigoruan ellenőrizték a vámnál; minden behozótól egészségi bizonyítványt követeljenek arról, hogy a tehén, melynek tejét behozták, egészséges; s ellenesetben, ha ilyen bizonyítványt felmutatni nem tudnak, ne bocsájtják be a vámon. Mától fogva rendőr áll mindegyik vámnál és csak azokat bocsátja be a tejjelöltmánnal, kiknek ilyen bizonyítványuk van. A budai vámnál ilyen bizonyítvány nélkül nem szabad a tejb hozatal főkép Gyulapuszta, Martonfa, Püspök-Szent-Erzsébet, Kéménd, Kárász és Nagyhajmáscsárd; a siklósi vámnál Szilvás, Szellő, Szókd, Udvard és Bostáról; végül a szigeti vámnál Német-Ürögh, Patacs, Pellérd, Szabad-Szentkirály, Szentlőrinc, Tarcsa, Keresztes, Sumony, Szentgál, Szent-Iván, Velia, Nagybecsérd és Kispeterdől. Es intézkedést különösen ajánljuk a járási szolgabirák, községi jegyzők és birák figyelmébe, hogy erről a népet felvilágosítsák és kihirdessék nekik, hogy a ki tejet hoz be Pécsre,

az esetről-esetre bizonyítványt hozzon magával a községi előljáráságtól, hogy egészséges tehát tejét szállítja, mert ellenkező esetben hiábavaló utat tesz, mivel a vámnál strázsáló rendőrök nem engedik be Pécsre.

— **(O. N. Sz.)** „Az Országos Nemzeti Szövetség” kezdőbetűi. Az O. N. Sz. célja: „Emberséges és hazafias gondolkodást és érzést terjesztő, napi és pártpolitikától, vallás-, nemzetiségi- és osztálykülönbségtől független szervezet útján, közreműkölni a társadalmi egységet és rendet zavaró okoknak és ezek hatásainak megszüntetésében.” E feladatot az igazgatóság kebeléből alakult társadalmi; munkássági- és nemzetiségi szakosztályok végzik el, melyeknek tervei és határozatai felett azután az igazgatóság teljes ülésén dönt véglegesen. Hogy rövid fenállása dacára mily nagy arányú munkásságot fejtett ki az O. N. Sz., leginkább kitűnt a szövetség legfelsőbb igazgatási fórumának, a szövetségtanácsnak most tartott ülésén előterjesztett jelentésből. A tavaly megtartott nemzetiségi kongresszus ellen az O. N. Sz. által iniciált másik nemzetiségi gyűlés tiltakozó elleniratot adott ki. Még nagyobb hatása volt a szövetség egy másik ténykedése, melylyel a nemzetközi szocialisták által tervezett millenniumi munkássztrájkot akadályozta meg. A szövetség azonban még tovább ment, mert céltudatos munkássággal s karöltve a hazafias demokrata munkáspárttal, sikerült neki szétrobbantani a nemzetközi szocialisták eddig össze tartó táborát. A millennium megünneplésére körlevélben hívta fel a vidéki munkás- és egyéb egyesületeket. Megvetette alapját a munkásrokkant háznak s ugyan csak lépéseket tett munkásoknyvtárak felállítására. Végül a belföldi iparnak megvédelmezésére és fellendítésére irányuló nagyszabású akciót folytat most. A szövetség munkásságának csak a vázlatosan odavetett képéből is kitűnik, hogy milyen hatalmas és az egész nemzetre kiható, nagyfontosságú csapáson halad a kulturális egyesület. Meg vagyunk róla győződve, hogy hazafias közönségünk lelkesedéssel fog az „Országos Nemzeti Szövetség” zászlója körül csoportosulni s akkor e zászlóra irt eszmék és célok, — melyek eminens nemzeti érdekeink, — diadalra fognak jutni. Az „Országos Nemzeti Szövetség” (Budapest, Akácfa-utca 32. sz.) levelező lapon nyilvánított kérelemre bárkinek megküldi alapszabályait.

— **(Tanítói kinevezések.)** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Ellmann Elvira szegvárdi okleveles tanítónőt a debreceni tanítói országos leányárva-házhoz árvaanyaságáért kinevezte. Továbbá Wiegand János pancsovai állami főgimnáziumi rendes tanárt a szegvárdi állami gimnáziumhoz ideiglenes igazgató minőségben, Karrach Etelkát a szegvárdi polgári iskolától az újvidéki polgári leányiskolához, Sának Samut Paksról a hosszufalusi polgári fiúiskolához s végül Szádváry Jánost Balassa-Gyarmatról a paksi polgári iskolához helyezte át rendes tanítói minőségben.

— **(Himen táblájáról.)** E héten a pécsvárosi anyakönyvvezetői hivatal házassulandók kihirdetési tábláján a következő új jegyespárok nevei olvashatók:

Bellmund Antal, róm. kath., Pécs — Kozel Teréz, róm. kath., Pécs;

Petschniger Márkus, róm. kath., Szabolcsbánya — Berec Anna Emilia, róm. kath.; Pécs;

ifj. Pichler István, róm. kath., Pécs — Schneider Borbála, róm. kath., Hosszuhetény; Steinbach Samu, izr., Siklós — Spitzer Aranka, izr. Pécs;

Csákány József, róm. kath., Pécs. — Sovány Anna róm. kath., Pécs.

— **(Haza jött meghalni.)** Szemrevéltő, csinos és a mi fő, derék, jó magaviseletű leány volt az alig tizenhatéves Bencke Mari, mikor a szülei házából kiment Siklóra egy előkelő urházhhoz szolgálatba. Bizonyára ezt a jó szerencsét irigyelték meg tőle a rossz nyelvek, mert elkezdtek róla olyan valótlanosságokat pletykálni, a mik mélyen sértették a derék leány érzületét s végre is megérlelték benne azt a gondolatot, hogy neki meg kell halnia, mert nem viselheti el a rászórt rágalmakat. Vasárnap, haza is jött Pécsre, szüleinek szigeti országút 87. szám alatti lakására. Senkinek sem beszélt szándékáról, hogy meg akar halni s tegnap este, mikor egyedül volt otthon, egy késsel bal-karján felmetszette az ereket. Szerencsére tettét hamar észrevette hazaérkezett anyja, a ki azonnal a rendőrségre szaladt és segítséget kért. Az öngyilkosjelölt leány sebesülése nem volt veszedelmes, mert ereit nem tudta teljesen átmetszeni s így vérvesztését se igen szenvedett. Sebét bekötözte dr. Ludvig Ferenc városi tisztiorvos és beszállították ápolás végett a városi kórházba, a hol ha felgyógyul, bizonyára kigyógyul abból a gondolatból is, hogy a pletyka miatt meg akarjon halni.

— **(Uj színekurák.)** Mint a belügyminiszter mai napon értesítette a főispáni hivatal: legközelebb két új anyakönyvi felügyelői állás szervezése várható. A belügyminiszter szerint több anyakönyvi kerület igen nagy terjedelmű s ezekből elszakított részek fogják alkotni az új anyakönyvi felügyelői kerületeket.

— **(Csaló szélhámos.)** Egy csaló szélhámos embert keres most a rendőrség, ki abban utazik, hogy dárdai sertéskereskedőnek adja ki magát, eladásokat köt, előlegeket vesz fel s aztán eltűnik. Egy szigeti külvárosi hentes ilyképen pár forint erejéig csapott be s a hentes várakozott a megrendelt sertésszállítmányra egész tegnap estig, míg belátta, hogy meg van csalva és följelentette az esetet a rendőrségnél. Egy budai-külvárosi hentesből pedig ugyanily módon ötven forintot csalt ki a szélhámos ember — miként ma erről értesült a rendőrség. A csaló elfogatására megtették a szükséges intézkedéseket.

— **(Az első kirándulás.)** A pécsi polgári kerékpáros egyesület tegnap este tartotta első kirándulását az üszögi vasuti állomás vendéglőbe. A kiránduláson mintegy 18 tag vett részt és úgy az uton, mint a megérkezés helyén fesztelen, kollegiális hangulat jellemezte a kirándulást, mely a társas kirándulások egyik alapfeltétele. Az egyesület — melynek már eddig is körülbelül 40 tagja van — f. hó 26-án (vasárnap) ismét kirándulást rendez Siklóra, onnan pedig Harkányra. Indulás félkettőkor az egyesületi helyiségből, a „Hétféjedelem”-szállodából.

— **(Egy régi cég bukása.)** A pécsi kir. törvényszék mai ülésében Simon József fűszerkereskedő ellen kimondta a csődöt; tömeggondnokká Egry József, helyettesévé Kim Gáspár pécsi ügyvédek nevezték ki. A tömeg elleni igények szeptember hó 12-ig jelentendők be, a felszámolási tárgyalás pedig szeptember hó 28-án fog megtartatni. Ez általános tekintélynek örvendő cég bukását, mint értesülünk, másokért váltott belső kötelezettségek idézték elő.

— **(Tolvaj halász.)** Gyulai Ádám dunaföldvári halász, nem találta valami jövedelmezőnek a Duna partján a halászatot s ott hagyván a városban feleségét és gyermekét, ő maga felment Budapestre. Ott aztán olyan bandába keveredett, mely először csak arra vette rá, hogy a tolvajlásból szerzett zsákmányokat megvegye, majd ő maga is megpróbálta a lopás mesterségét.

Azonban rajtavesztett s menekülnie kellett, hogy ne jusson a rendőrség kezei közé. El is menekült úgy, hogy mindez ideig nem tudtak a nyomára jutni, s most országosan körözik. A fővárosi rendőrség megkeresésére a pécsi rendőrség is kutatja, hogy itt huzta-e meg magát valahol a tolvaj halász.

— **(Mese egy diplomáról.)** Az „Arizona Kikker” rövid, de igen furcsa históriát ír le a következőkben: „Egy diplomás gyógyszerész segédnek Arizonában az a szenvedélye volt, hogy pálinkás butikokban csavargók társaságában áldozott a viski, magyarul gugyi, baranyaiul geberdusz iránti szerelmének. Így tett tegnap is, a mit mikor állástadója megtudott, rögtön elbocsájtotta. Az elbocsájtott zsebébe pakkolta a diplomáját, bizonyítványait és katonakönyvét s elment. Hol mi történt vele, az mellékes, a fő az, hogy mulató cimboráját egy rendőr holt-részezen vitte be tegnap este a rendőrségre, ő maga pedig azt jelentette, hogy diplomája és összes iratai elvesztek. S a mi a legfurcsább a dologban, a részeg napszámoson keresi az ellopott irásokat... Ilyen is csak Arizonában történhetik!”

— **(Álnév alatt utazó cigány-asszony.)** A rendőrség most egy tolvaj cigányasszonyt keres, ki több lopás eikövetése után megszökött. A tolvaj cigányasszonyt Buriánszki Rózának hívják, de nagy előszeretettel használja az álnéveket s így legjobban szereti magát Pollák Száli néven bemutatni azoknak, a kiket kiszemelt áldozataival s a kik egy-egy eltűnt ruhanemű révén sokáig meg is emlékeznek róla. Az álnév alatt utazó cigányasszonynak vagy egy tucat lopás van már a rovásán.

— **(Ez is adóügy.)** Egy élelmes kereskedősegédnek elfogyott az aprópénze, e nélkül pedig még egy kereskedősegéd se lehet el. Nagyon gondolt hát, kieszelte a pudlibölcs, hogy észszel meszelik az eget, azaz, hogy valamiképen pénzt szerez. Felcsapott adóösszeírónak. Meg is kezdte az összeírást egy közeli faluban. Csakhogy az eddigi összeírástól eltérően adóelőlegeket követelt, 50—100 krt. Ez az ujmódi összeírás azonban nem tetszett a meglátogatott adókötelezetteknek és panaszolták az ujmódi adóösszeírásra. Így tudták meg, hogy csalóval volt dolguk. A rendőrség azonnal nyomába hajtott az élelmes és ujmódi adóösszeírónak, de az megugrott és még nem is került kézre.

— **(Hűvösre került.)** Suske Mari facér szolgálóleányszót, a kinek elfogatását legutóbb megirtuk, ma átkísérték a rendőrségről a kir. ügyészség fogházába. A leányszó, úgy látszik, megbánta a bűnét, mert sirva ballagott fel a fogházba. Az is lehet azonban, hogy a szép szabadságot siratta, a mit most egyidőre nélkülözni lesz kénytelen. Pedig hát inkább örülhetett volna, mert a kánikula előhírnökeként ránkzudult forró meleg napokat — hűvösön tölti. A meglöpött Lestyik Mariak a selyem fejkendőt a rendőrség átadta, az ellopott pénzt pedig majd a törvényszék előtt kérheti haláttalan vendégétől.

— **(A munkásokzvetítés reformja.)** A miniszterium tervet készített egy központi munkásokzvetítő intézet létesítésére. A terv szerint, a közvetítés végrehajtója a postaintézmény lenne és pedig oly formában, hogy a munkaadók az üresedésben levő állásokat, a munkakeresők pedig neveiket és lakáscímüket ingyen kapható és portómentes blankettákon a postahivatal tudtára adták, a mely aztán a címetek jegyzékbe foglalná és kinyomatná és az üresedésben levő állások jegyzékét a munkakeresőknek, a munkakeresők jegyzékét pedig a

munkaadóknak naponként kora reggel kézbesítendő. Mindez az eljárás díjtalanul történék. Az ily alapon kidolgozott javaslat most a budapesti postaigazgatóságnál van, mely legközelebb már felterjeszti véleményadását a miniszteriumhoz.

— **(Párbaj kártya miatt.)** Furcsa jelenést láttak az éjjel tizenegy óra tájban a Ferenciek utcáján. Egy ember futott ott végig, fejéből szivárgott a vér s fehér zseb kendőjével törülgette, mely már pirossá kezdett válni a sok vértől. Véletlenül találkozott az ember egy szembe jövő rendőrrel, a ki meg is szólította, hogy hova fut, mi a baja. Az ember, akin a holdvilágnál is észre lehetett venni, hogy kóvályog a feje, nem annyira a rajta levő sebtől, hanem a bevett, meglehetősen mennyiségű szesztől, — azt felelte, hogy kártyáztak és az ellenfele egy befucscsolásért annyira dühbe jött, hogy a fejéhez vágott egy boros flakót. Majd be is jelent holnap a rendőrségnél; de most siet haza, hogy hideg vízzel borogassa a fejét. Ma azonban hiába várták a feljelentést; nem történt bizony az meg s így, úgy látszik, örök titok marad a kártya miatt vívott párbaj története. A mi jobb is, mert esetleg nem a legkellemesebb érintkezésbe jöhetne egy a megvert, mint a verekedő párbajhős a büntető törvény paragrafusaival s ezt utóvégre is nem kívánja magának senki, főképp ha tudja, hogy nem csak ellenfele vétkes, de neki sincs — igaza.

— **(Érdekes plakátok.)** Valóban érdekes plakátok azok, melyeket tegnap estől fogva olvashatni úgy a városháza kapubejárata alatt, mint minden kávéházban és nagyobb üzletben is. A pécsi önkéntes tűzoltóegylet augusztus 2-iki jubileumi népmulatságának programját tartalmaz-

zák e plakátok. S mert es a program olyan tartalmas, olyan fényes és olyan változatos, a mi ritkaság sárába megy, van is a plakátoknak sok olvasója s készül mindenki, hogy a Tettyén még soha nem látott népmulatságban augusztus 2-án részt vegyen.

— **(Csalót kerestek, tolvajokat fogtak.)** Érdekes véletlen folytán kapott rajta rendőrségünk tegnap este két suhancgyereket egy lopáson. A jelzett időben Trixler Aladár ügyeletes rendőrbiztos, a siklósi utcán járt, nyomozván valami ismeretlen csaló tartózkodási helyét. Egyszerre két suhancgyerek került elébe, a kik ijedve akartak mellette elosonni. A rendőrbiztosnak azonban feltűnt a két gyerek, megállította őket és kérdőre vonta, hová mennek. A két fiu még jobban megijedt és szabadkozni próbált, azonban a rendőrbiztos éles szemében észrevette, hogy az egyik valamit rejteget a kabátja alatt. És ki is tűnt, hogy a fiu egy csomó vasat szorongat ott, a mihez hogy mikép jutottak, csak akkor vallották be, mikor egy rendőrrel bekísértette őket a biztos a rendőrségre. A siklósi-utca végén egy udvarból csenték el a lopott tárgyakat s örvendve a zsákmánynak, ép azon tanakodtak, hol értékesítsék és az így nyert pénzen hogy csináljanak maguknak egy görbe éjszakát, mikor véletlenül a rendőrbiztos elé vitte a végzetük s az felismerte bennük a tilosban járókat. Az elfogott tolvajgyerekek a bíróság elé kerülnek.

— **(Tolvaj leány.)** Szakcsón tegnapelőtt Smerinya Jánosnét a már nem szokatlan módon lopta meg egy leány. Bement hozzá éjjeli szállást kérni. Kapott is, de reggel mikor eltávozott, magával vitte szállás adójának egy felöltőjét, két kendőjét és egy arany gyűrűjét, melyeket éjnek idején sze-

dett össze a szobában, a hol aludt. A tolvaj leányt Pünkösdi Borbálának hívják; most is szökésben van s azért kóborol, mert a rendőrség keresi egyéb lopások miatt is.

— **(Pénz helyett rongy.)** Furfangos módon károsított meg egy Furcsák Anna nevű asszonyt egy eddig még ismeretlen csaló a ma reggeli hetipiacon. A megkárosított ludakat árult a piacon s hozzá ment egy lepecsételt nagy pakkal egy ember s alkudni kezdett egy ludra. Meg is alkudott s mikor fizetni kellett, akkor azt mondta, hogy egyik siklósi utcai kocsmában van szállva; oda viszi a ludat s majd hozza érte a pénzt, mivel csak tíz forintos van nála s azt nem akarja felváltani. Addig azonban ott hagyja az asszonynál a pakkját, a mit a postán kell feladnia. El is ment az ember a luddal együtt, de bizony nem jött vissza. A pénzcsekéjeért aggódó asszony ekkor már kétségbe esett s kezdte vizsgálgatni az ott hagyott pakkot. Túrelmetlenségében fel is szakította s ekkor kitűnt, hogy a pakkban értéktelen apró rongydarabok vannak. Perze azonnal világos lett, hogy a szegény asszonyt rászedte az ismeretlen csaló s ily furfangos módon ingyen jutott a szép kövér ludhoz. A rászedett asszony sietett jelentést tenni a furfangos csalásról a rendőrségen s ott nyomban megindult a nyomozás a csaló után; az azonban még mindig — ismeretlen.

Bűnügyi tárgyalások a pécsi kir. törvényszéknél.

1896. július hó 24.

4460. Nagy Imre ellen gondatlanságból okozott súlyos testi sértés miatt.

4256. Szűcs Péter ellen tűzvész okozás miatt.

sal, ki mintegy harminckét éves ifju, derék katona és délceg lovag volt. Sokszor kérdezte szomorúságom okát, de hiába. No de hiszen el is mondhattam volna neki szomorú gondolataimat, annyi lett volna, mint a falra borsót hányni. Mint afféle római patricius s mindenek felett a zajos mulatságoknak kedvelője, nem foghatta volna fel, hogy miképpen mondhat le egy ember a katonákról, játékokról, Pelops szép leányairól, nem is említve a katonaság és kormányzat kötelességeit; és az volt a meggyőződése, hogy e két utóbbi sem zárja ki az élet örömeit. Felemlítette Caledoniában töltött ifju katonáéveit, hol mikor kötelességeit elvégezte, még szerelmi kalandokra is maradt ideje Fingal szép szőke leányával.

De Volumniusnak minden igyekezete hajótörést szenvedett lelkem unalmának tengerében. Mikor látta, hogy szinte lelki beteg vagyok, egyszer félrehívott, és mondá: „Calixtus, nemsokára visszamegyek Rómába, Jőjj velem. Biztos vagyok, hogy ott kimegy a fejedből a szomorúság és unalom. Jőjj velem Rómába, Tudod, hogy Róma az egyedüli Urbs a legszorosabb értelemben véve. Mindenhol undique urbis terrarum, tenyészik az ember, mint a növény, egyedül Rómában él.”

Volumniusnak eme tréfás intelmei éppen jókor jöttek, mikor magamat is az ujság után való vágy szállott meg. Összeszedtem ami nagy vagyonomból megmaradt s két hónappal később kedvező széllel ért velem Volumnius hajója a Tiberis torkolatához. Nem is álmodtam, hogy mily élvek vártak rám a héthalmu városban. Ugy tetszett, mintha ujjá születtem volna s gyönyörrel szívtam be Itáliának levegőjét, melyet

agarainak őrzését bizta, mert csak a bokrok sűrűjén keresztül csudálhatta az istennő meztelen szépségét.

Igy kezdette el történetének elbeszélését vendégünk és mindenki könnyen elgondolhatja a csudálkozását, mely bennünket elfogott, mikor azt vettük észre, hogy fülüg merülünk bele a pogány mythológiába. Azonfelül szent Ceciliáról volt szó! Görögország kellő közepében, klasszikus légkörében éreztük magunkat, melyet egy szegény tébolyodott idézett elő a meggyőződés hangján és oly következetesen beszélt, mintha a világ legelméletesebb okoskodója lett volna.

Mikor később láttuk, hogy elbeszélőnk óriási anachronizmust követ el, szomorúan mosolyogtunk. Nem zavarodott meg, tovább folytatta elbeszélését. Az asztal fejnél két gyertyatartó fénye között ült, a szék karjára támaszkodott és szeméit a magasba emelte, mintha megfedkezett volna hallgatóiról. Engedve az elbeszélés varázsának, ők is leszálltak vele a mélységbe és a rég letűnt időkbe követték őt tébolyodott bolyongásaiban.

Azt gondoltam, hogy csalódásunkat nagyon elősegítik a gyakori pohártöltések, melylyel az elbeszélés menetét kísértük és a füstfelhő, melyet némán eregettünk ki szájunkból. Titusz egyre cigarettákat sodorgatott a latakia hosszú szálaiból a spanyol szivarkapapirba és sűrű gomolyokat lökött felénk; Tiberino a mennyezet arabeszkjeit szemlélgette; Battisza egyik lábcsővét a másikon átvetve, újra szakállának szárait kezdte számolgatni; én az asztalra támaszkodtam és államat tenyereimbe mélyesztém; Fabricio felnyitá vázlatkönyvét és szórakozottan görög köpenyes nőalakot rajzolt.

4366. Klementisz Ágost Károly ellen többrendbeli csalás miatt.

4361. Hementisz Ágost Károly ellen többrendbeli csalás miatt.

Szóbeli tárgyalások a pécsi kir. törvénytörvényéséknél.

1896. július hó 23-án.

1. Wirth János — Weszelszky Ferenc d. e. 8 és fél óra.
2. Jilly Alajos — Raab Antal és neje d. e. 9 óra.
3. Szalay Károly — Engel József fia cég d. e. 9 és fél óra.
4. Csertyay Istvánné — Polgár József és társai d. e. 10 óra.

Művészet, irodalom.

○ A somogyi Balatonpart. Dr. Szaploncay Manó vármegyei tiszti főorvos tollából hasznos kis füzetet kaptunk, mely hivatva van a Balaton-kultusz előmozdítására szükséges tudnivalók és ismeretek népszerűvé tételére. Külön-külön fejezetek szenteltek a somogyi Balatonpart fürdőhelyeinek, mint Balaton-Berény, Balatony-Keresztur, Fonyód, Boglár, Lelle, Falu-Szemes, Ószöd, Szárszó, Balaton-Földvár, Szántód, Zamárdi, melyek képen is bemutatják. A többi ismeretterjesztő fejezetek közül kiválik a „Balaton-közkincs” című fejezet, mely a módokat adja elő, hogy miképen lehetne a Balaton vidékét világszerte fűrdővé fejleszteni.

○ Magyarország Ezredéve. Szemlélény Nándor és Liptai Károly a „Szegedi Hiradó” belmunkatársai nagy irodalmi és történeti munka elkészítésére vállalkoztak. Átérezve az ezredéves ünnep fenéges voltát, eltökélték, hogy „Magyarország Ezredéve” címmel megírják az ezredéves ünnep egész történetét. Képet adnak az utókornak a magyar király és királyi család, a magyar nemzet, a törvényhatóságok, iskolák, egyházak, testületek, ipar, mezőgazdaság, kereskedelem, tudomány, irodalom, művészet, zene stb. ezredéves ünnepéről. A nagy munka első kötete ez év október havában fog megjelenni.

T a n ü g y.

)(Megintett iskolaszékek. Tolnavár megye népiskolái közül a leggyöngébbek a gör. kel. hitfelekezeti iskolák, melyekben a magyar nyelv tanítására semmi gondot sem fordítanak. E miatt a kir. tanfelügyelő kénytelen volt a közigazgatási bizottság útján az alsó-nánai, grábóci és szátkai gör. kel. hitfelekezeti iskolák megintését kérni, a mit a vallás és közoktatásügyi miniszter a nevezett iskolák felettes egyházi hatóságai által meg is tett.

)(Községi tanítóink fizetési ügye. Városunk községi népiskoláinak tanítói és tanítónői azon alkalmából, hogy a városi tisztviselők és hivatalnokok fizetését rendezik és emelik, az ez idő szerint itthon tartózkodók egy része a belv. népiskola tanácskozási termében összejött, hogy megbeszéljék s megvitassák, vajjon minő álláspontot foglaljanak

el ők, mint szintén városi alkalmazottak akkor, a midőn a tisztviselők fizetésének rendezésénél őket t. i. a tanítókat teljesen figyelmen kívül hagyták. A jelen voltak elhatározták, hogy még egyszer s utoljára kérni fogják fizetésük rendezését. Hogy a városi tanács kiismerje magát a tanítóság ez ügyében, röviden összeállították azon fokozatokat, melyek szerint fizetésüket rendezni óhajtják. E szerint szolgálati évük után a férfitanítók 5—6 és 700 forintban, a nőtanítók 4—5 és 600 forintban kérik megállapítani törzsfizetésüket. A lakáspénzt pedig férfitanítóknál évi 100—150 és 200 s nőtanítóknál 100 forintban kívánják megállapítani. A velősen megfogalmazott kérvényt legközelebb beadják a városi tanácshoz.

Tanítóinknak egyik évben megszavazták a fizetésegyenlősítést, a másik évben a fizetésrendezést helyezik kilátásba s évről-évre marad minden úgy, mint régen volt. A városi tanítók is városi tisztviselőknek tekintendők s mint ilyeneket akkor, a midőn a többiek fizetésjavításáról van szó, a legnagyobb méltánytalanság volna a tervezetből kihagyni. A tanítók jelen kérésük teljesítését ez alkalommal azért is reménylik, mert pár hónappal ezelőtt, a midőn A i d i n g e r János kir. tan. polgármesternél tisztelegni voltak, Aidinger, mint a közs. iskolaszék elnöke, határozottan megígérte a tanítóknak javadalmasításuk rendezését s így javítását.

T Á V I R A T O K.

— Affendakiszt elfogták.

(A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Affendakiszt, a szökése folytán hirhetté lett betörőt tegnap hajnalban Német-Mokrán,

— de azért egy árva betűcskét sem szalasztottunk el a különös elbeszélésből.

— Mikor a gyönyöröket meguntam — folytatá a zenész, könyved költői modorával — gyakran távol tartottam magamat az érzékek eme mámorától s nem vonzóttak többé a küzdő tér látványai, a meleg fürdők időtöltései, vagy a dobzó lakomák közepette a hetairák mosolyai. Lelkem talán oly idő után futott kimagyarázhatatlan vágygyal, mely csak ezután volt eljövendő. Nem mondhatom biztosan önöknek, de az egészen anyagiságnak szentelt élet megünása egészen érzéketlenné tett. Kedvetlenül szobáimba zárkóztam és míg egy tágas székben néztem a hanyatló napot, mely egy végső sugárral Crissa szép öblét bevilágítja, addig gondolatom messze vidéken, Arkádia hegyein tul szárnyalt, valami hiányzó keresett, de nem tudtam mit.

Igy önmagamnak terhére, másnak alkalmatlanságára lettem. Barátaim nem láttak többé a meleg fürdőkben csacsogni, vagy a küzdő téren versenyezni és azt gondolták, hogy megtébolyodtam. Glicera, a szép hetaira, kit annyiszor megkoszoroztam rózsakoszorúval a lakomákon, miután hiába várattam tíz évig, (a mi egy egész örökkévalóság egy korinthusi nőre nézve) elfogadta a huszezer ezüst drachmát, melyet már régóta felajánlottam neki, mint fogadalmi ajándékot, hogy a gazdag Maximust az istenek könyörületesse tegyék iránta. Rabszolganője által egy koszorut és egy asztalt küldött nekem, melyre e szavak voltak vése:

„Glicera üdvözlét küldi Calixtusnak. Az Anticirában tenyésztett gyógyerejű levelek meg fognak egy szívet gyógyítani, mely megveti az amatunthi rózsákat.”

Nem bántott Glicera szemrehányása; nem fájt, hogy fehér karjai fogják az ételeket felhordani s e koráll-ajkak fognak mosolyogni Maximus lakomáinál. Szomorúságom mód felett növekedett és minden tárgyatuntatott, ami azelőtt kedves volt nekem.

Akkor Volumnius, a római duumvir . . . De uraim, talán nem is tudják, hogy akkor a rómaiak uralkodtak Görögországban?

— Óhó, mester! mit gondol felőlünk? — kiáltottam, mintegy sértve érezve magamat. — Nagyon jól tudjuk, hogy a rómaiak a tevékeny megtestesülés előtt 146 évvel igazták le az önk országát, és hogy Mumius konzul Corinthust hatalmába kerítvén, felgyújtatta a művészi remekeket, a melyekben Corinthus a Peloponnesus minden városa között leggazdagabb volt, teljesen szétszóratta: tudjuk azt is, hogy eme tüzvész alkalmával olvadtak meg az ércszobrok, mikből aztán a híres korinthusi érc keletkezett. Julius Caesar régi tényében állítja vissza a rombadólt várost, s római gyarmattá tette. Emlékezni fog még, mester, a Laus Julia Corinthus legendára, mint én emlékszem, hogy az önk városát két római polgár kormányozta duumvir néven, akik valószínűleg a mi intendánsunknak, vagy szindikusunknak feleltek meg.

A mesternek tetszett eme jártasságom a régi történelemben, mert jóindulattal mosolygott és minden szónál helyeslőleg bólintott fejével, mint mikor egy tanító tanítványa feleletével meg van elégedve.

— Nagyon jól van! — mondá, mikor bevégeztem. — Én tehát nagy barátságban voltam Volumnius-

a máramarosi havasok tövében egy kincstári munkás, mások szerint egy csendőr elfogta. Elfogatása után azonnal Tarac közre vitték. A vereckei ünnepségről hazatérő Kuttka alispán a pályaudvaron kapta az elfogatásról értesítő táviratot, melyet azonnal megmutatott Erdély Sándor igazságügyminiszternek.

— **Orleans Fülöp házassága.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A francia royalisták lapja, a „Gaulois“ Mária Dorottyában nemcsak Orleans Fülöp menyasszonyát, hanem Franciaország jövődöbéli királynéját üdvözlí.

— **Nász az angol királyi házban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Viktoria angol királynő ma Windsorból Londonba érkezett Maud hercegnő esküvőjére. Mielőtt a Buckingham palotába hajtatott volna, meglátogatta a walesi herceget és nejét, a hol megtekintette a nászajándékokat. Midőn a királyné a windsori palotát elhagyta, az indus cselédséget vivő kocsis lovai megbokrosodtak, a kocsis felfordult, és a kocsis és egy indus megsérültek. Midőn pedig a királynő a Buckingham palotába érkezett, a negyedik emeleten tűz ütött ki egy szobában, melyet hamarosan eloltottak.

— **Tüntetés egy vicinális ellen.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A kispesti munkások ma reggel megtámadták a vicinális vasutat. Két waggont teljesen szétromboltak, az utasok menekültek. A csendőrség szétverte az erőszakos tüntetőket, a kik haragusznak a vicinálisra, mert drága.

— **Külügyminiszterünk odahaza.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Goluchowszky külügyminiszter tegnap Ischlból Bécsbe utazott,

— **A krétai kérdés.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az „Agence Havas“ párizsi irodájának jelentik Athenből: A krétai ügyből kifolyó gyűlésen, melyen a török küldöttek is részt vettek, elhatározták, hogy míg a portától a krétai kérdésben határozott válasz nem érkezik, érdemleges üléseket nem tartanak. Egyébiránt szombat óta mi sem történt.

NYILT-TÉR +)

BUDAPEST. BUDAPEST.

Vadászkürt-szálloda.

Elsőrangú szálloda a főváros központján.

Lift, villamvilágítás, fürdők, távbeszélő, legfinomabb magyar- és francia konyha, saját termésű borok. Huzamosabb tartózkodásnál 20 százalék árengedmény; teljes el látás egyezség szerint, mérsékelt árak.

KAMMER ERNŐ,
szálloda-tulajdonos.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget a szerk.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC

TAIZS JÓZSEF
kiadó.

H I R D E T É S E K.

13542. sz.

1896.

Hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság 1896. évi július hó 10-én 13542. sz. a. kelt végzésével kiküldött bizottság ezennel közhírré teszi, hogy Rugásd és Gerde községekre vonatkozólag az 1886: XXIX., 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t.-cikkek értelmében szerkesztendő telekkönyvi betétek készítésének munkálata folyamatba tétetvén, a helyszíni eljárás Rugásd községben 1896. évi augusztus hó 4-én fog kezdődni, utána pedig Gerde községben folytattni.

Ennélfogva felszólíttnak;

1. mindazok, a kik a telekjegyzőkönyben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

2. mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézett szabályszerű beadvány útján kieszközöljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átirásra az 1886: XXIX. t.-cz. 15—18. §-ai és az 1889: XXXVIII. t.-cz. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték-elengedési kedvezménytől is elesnek; és

3. azok, a kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve hogy a törlési engedély nyilvánítása végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Dely Lajos

betétszerkesztő s tkvvezető.

Dr. Luchkovitz Gábor

kir. albiró.

Czukrászda-megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy

Irgalmas-utca 20. szám alatt,

a volt Meiszner-féle házban

DISZESEN BERENDEZETT

czukrászdát

nyitottam meg.

Utálva sok évi tapasztalataimra s a közönség eddigi szives pártfogására, kérem bizalmukat részemre új üzletemben is fentartani s iparkodni fogok jó ki szolgálás által megelégedésüket továbbra is kiérdemelni.

Mindennap friss sütemények nagy választékban,

mindennemű **fagylalt, jegeskávé, jegescrème,**
csokoládé, izletes czukorkák stb. nagy választékban.

Esküvők és bankettek részére megrendelések pontosan teljesítetnek.

Amidőn még megjegyzem, hogy régi üzlethelyiségemet

a BAZAR-épületben továbbra is fenntartom

maradtam ismételt szives pártfogásukat kérve kiváló tisztelettel

Benczenleitner Sándor

czukrász.

TAIZS JÓZSEF

Pécsett,

Mária-utca 1. szám a királyi tábla átellenében.

Könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatványraktár, papirkereskedés.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő berendezésü

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok, körlevelek, számlák, falragaszok, meghívók, tánczrendek, hivatalos és gazdasági táblázatok, részvények, alapszabályok, névjegyek, stb. stb. elkészítésére.

könyvkötészete

fel van szerelve papirmetsző, sodronyfüző, perforirozó, számozó, aranyozó stb. géppel, melyek segítségével a legegyszerűbbtől a legdiszesebb munkáig minden elkészíthető.

Nyomtatvány raktárából

körjegyzői, papi és ügyvédi nyomtatványok jó papiron olcsó árért kaphatók.

Papirkereskedésében

nagy választékban kaphatók fogalmi, színes és fehér író papirok, különböző súlyban és minőségben; itató papirok, levélpapirok dobozokban, író tollak, tollnyelek, különböző színű tinták, gummi arabicumok, fehérneműt jelző tinták, kaucsukbélyegző tinták, pecsétviaszok stb. stb. eféle cikkek, olcsó áron.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.